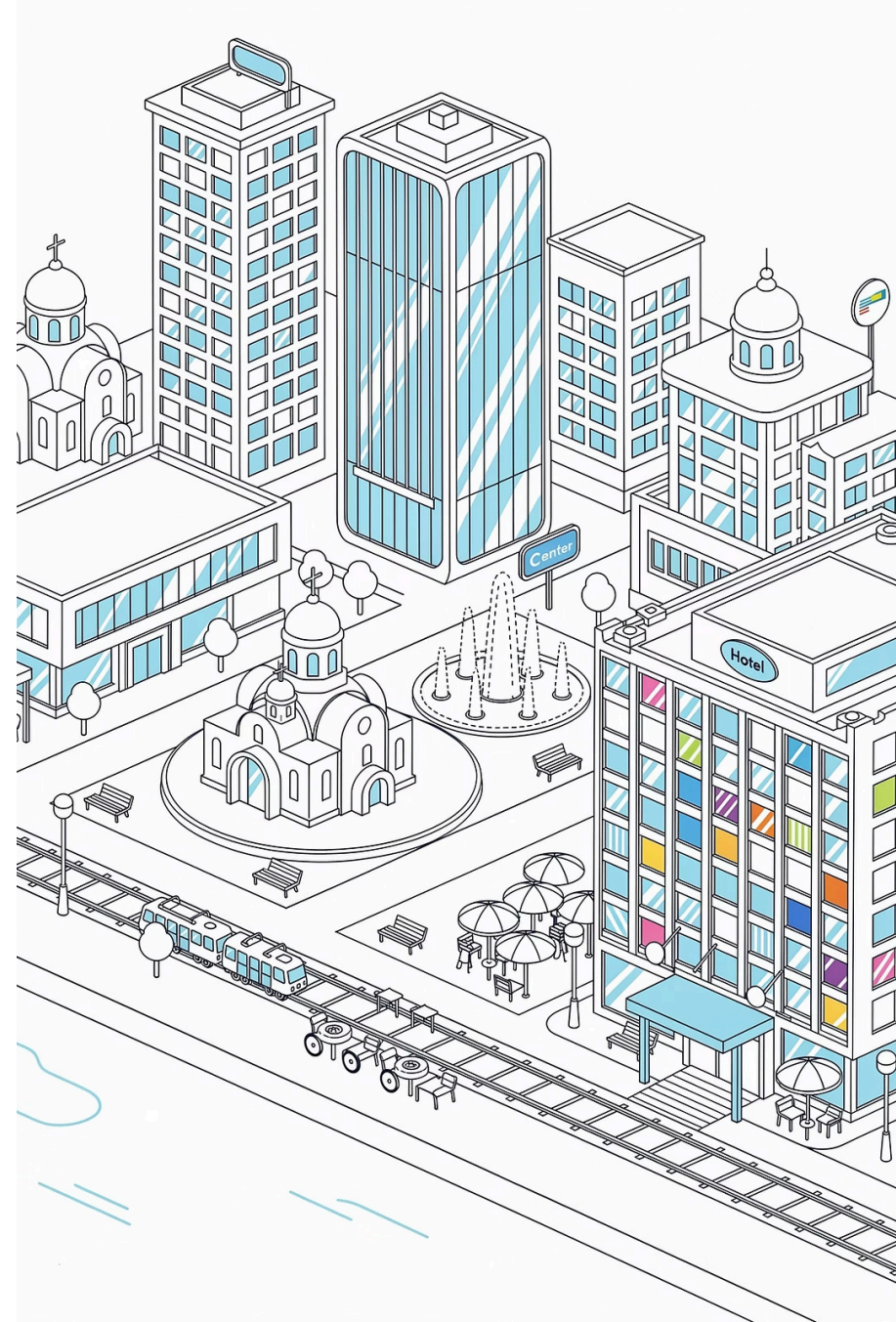

Ринок туристичних і бізнес послуг

РОЗДІЛ 1

Частина 1: Сутність і місце туризму на ринку послуг

Теоретичні основи функціонування туристичного ринку в структурі сектору послуг України

Ключові поняття

Визначення та структура ринку

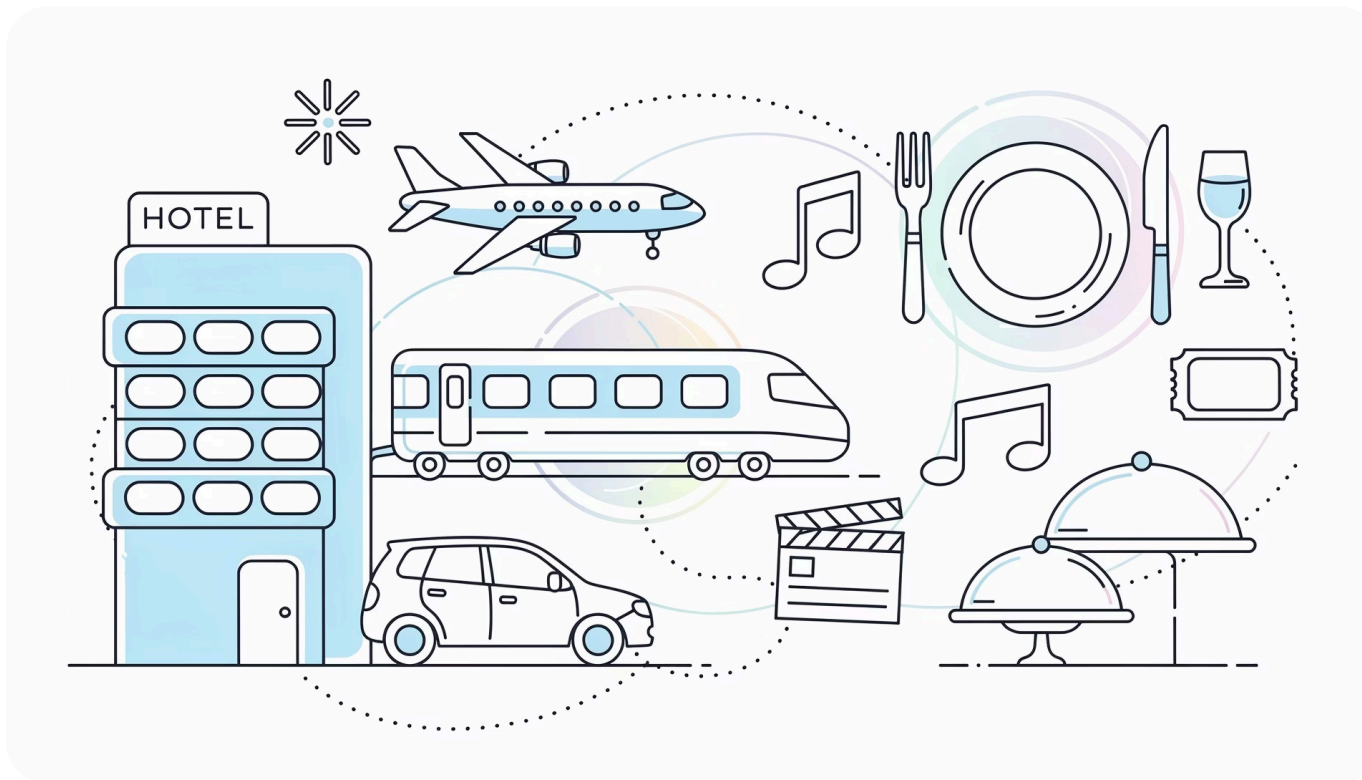
Економічна роль

Внесок у ВВП та зайнятість

Актуальний стан

Виклики та можливості

Що таке ринок туристичних послуг?

Ринок туристичних послуг являє собою складну систему взаємопов'язаних туристичних продуктів і сервісів, що формують єдиний комплекс для задоволення потреб мандрівників.

- Транспортні послуги та логістика
- Розміщення та готельний бізнес
- Екскурсійні програми та гідів
- Харчування та ресторани послуги
- Розважальні та рекреаційні заходи

До 2022 року туризм формував до 5% ВВП України, забезпечуючи робочі місця для сотень тисяч громадян

Туризм на ринку послуг України

До 2022 року

Понад 8 млн туристів щорічно відвідували Україну, генеруючи значні надходження до бюджету та створюючи робочі місця

1

Сучасні виклики

Війна та пандемія COVID-19 спричинили різке падіння туристичних потоків, трансформували галузь

2

3

Економічний внесок

Туристичний сектор забезпечував значну частку зайнятості населення та стабільні доходи місцевих бюджетів регіонів

Туристичні регіони України

Київ

Столиця з тисячолітньою історією, центр ділового та культурного туризму

Львів

Культурна столиця з унікальною архітектурою та європейським шармом

Карпати

Гірський регіон для активного відпочинку та екологічного туризму

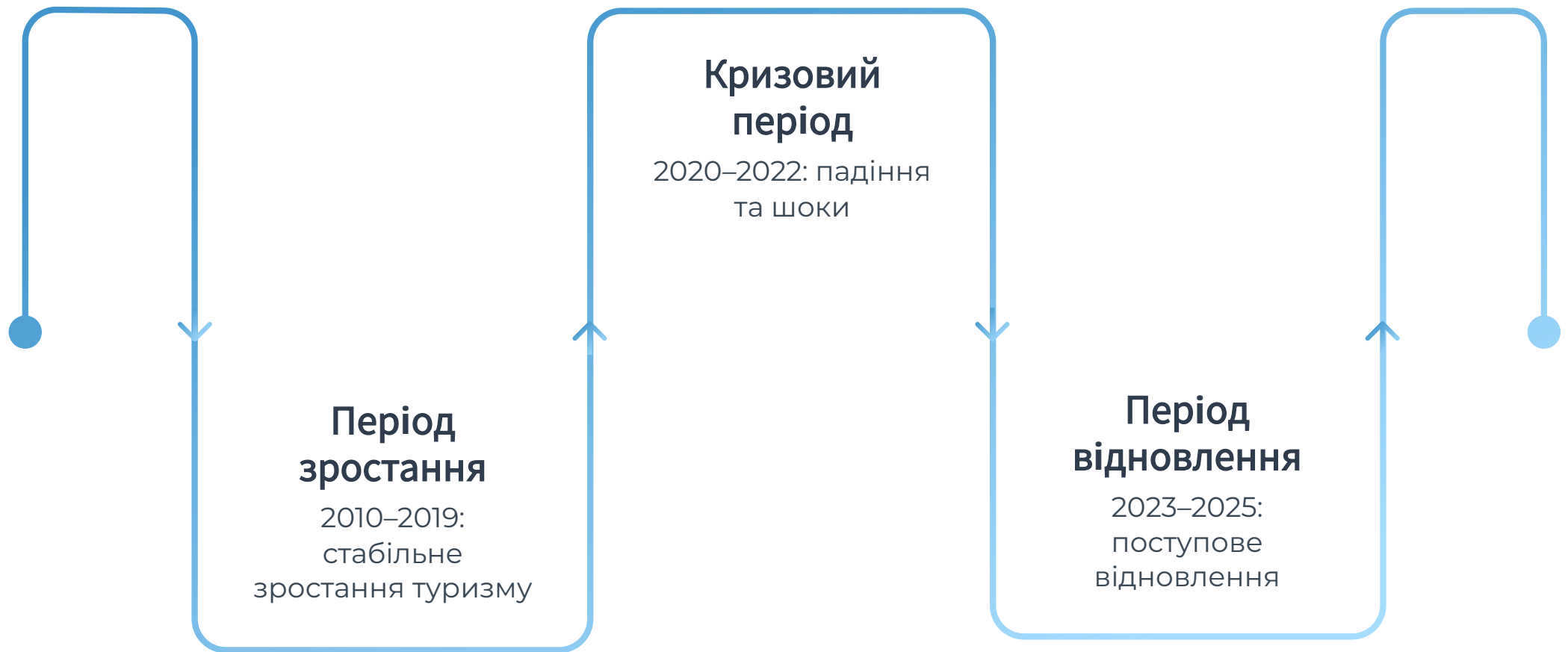

Одеса

Перлина Чорного моря, курортний центр південного регіону

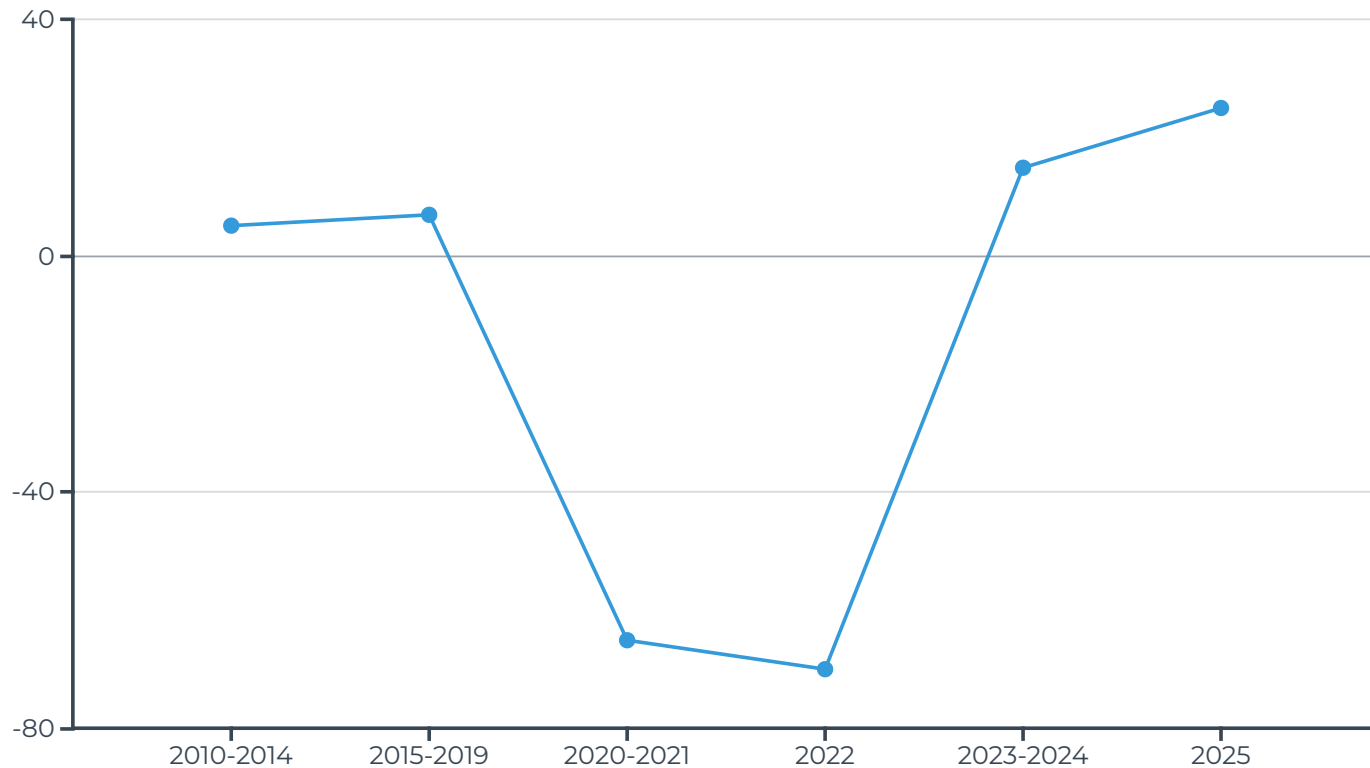
Частина 2: Динаміка розвитку туризму та структурні зміни

Аналіз трендів розвитку туристичної галузі України протягом останніх п'ятнадцяти років

Туристична галузь України пройшла через різні етапи розвитку, від стабільного зростання до кризи та поступового відновлення

Туризм в Україні: динаміка 2010-2025

Три етапи розвитку

Зростання до 2019 року: щорічний приріст туристичних потоків на рівні +7%, розширення інфраструктури та міжнародних зв'язків.

Криза 2020-2022: падіння на 60-70% через пандемію COVID-19 та повномасштабну війну, закриття кордонів та руйнування інфраструктури.

Відновлення 2023-2025: поступове зростання внутрішнього туризму, розвиток безпечних маршрутів та адаптація до нових реалій.

Структурні зміни та фактори розвитку

Внутрішній туризм

Зростання попиту на внутрішні подорожі та рекреацію як альтернатива міжнародному туризму

Нові напрямки

Поява воєнного, історичного та інклюзивного туризму як інноваційних сегментів ринку

Цифровізація

Онлайн-бронювання, мобільні додатки, VR-екскурсії та електронні сервіси для туристів

РОЗДІЛ 3

Частина 3: Туристичні потоки та особливості торгівлі послугами

Географічний розподіл туристичної активності та специфіка торгівлі туристичними продуктами

Регіональний аналіз

Особливості торгівлі

Економічний вплив

Туристичні потоки в Україні

Регіональний розподіл

Туристичні потоки в Україні характеризуються значною нерівномірністю та залежать від безпекової ситуації, інфраструктури та культурної привабливості регіонів.

Лідери

Київ, Львівська, Івано-Франківська, Закарпатська області

Зони ризику

Харківська, Донецька, Луганська, Херсонська області

Відновлення внутрішнього туризму в безпечних регіонах підтримує економіку та створює робочі місця для місцевого населення

Особливості торгівлі туристичними послугами

Нематеріальність

Туристичні послуги неможливо побачити чи відчувати до моменту споживання, що підвищує роль репутації та відгуків клієнтів

Комплексність

Туристичний продукт складається з багатьох компонентів: транспорту, проживання, харчування, екскурсій та додаткових послуг

Сезонність

Попит на туристичні послуги значно коливається залежно від сезону, свят та погодних умов

Довіра та якість

Важлива роль бренду, якості обслуговування та позитивного досвіду для формування лояльності клієнтів

Туристичні агентства активно адаптуються до нових реалій, пропонуючи гнучкі умови бронювання та скасування

Частина 4: Туристичні фірми та транспортне обслуговування

Роль туроператорів та транспортної інфраструктури у забезпеченні якісного туристичного сервісу

01

Туристичні компанії

Організація та продаж туристичних продуктів

02

Транспортні послуги

Логістика та переміщення туристів

03

Інфраструктура

Матеріальна база галузі

Туристичні компанії в Україні

Виклики воєнного часу

Повномасштабна війна змусила багато туристичних компаній кардинально переорієнтувати свою діяльність на волонтерську роботу, евакуацію цивільних та гуманітарну допомогу.

Частина бізнесів тимчасово припинила роботу або перемістилася до безпечніших регіонів України чи за кордон.

Шляхи відновлення

- Розвиток нестандартних видів туризму (воєнний, індустриальний, історичний)
- Впровадження інноваційних цифрових послуг та онлайн-платформ
- Активна співпраця з державними програмами підтримки бізнесу
- Залучення міжнародних партнерів та інвесторів
- Створення гнучких та безпечних туристичних продуктів

Транспортне обслуговування туризму

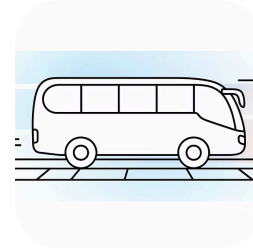
Авіатранспорт

Міжнародні та внутрішні авіап перевезення, попри обмеження воєнного стану, поступово відновлюються через сусідні країни

Залізничний транспорт

Укрзалізниця залишається основним перевізником для внутрішнього туризму, забезпечуючи доступність регіонів

Автобусні перевезення

Автобусні тури та регулярні маршрути забезпечують гнучкість та доступність туристичних дестинацій

📄 Розвиток цифрових сервісів бронювання та онлайн-платформ покращує доступність та комфорт користування транспортом

Частина 5: Сегменти туристичного ринку

Різноманітність форм та видів туризму в Україні: від пізнавального до екологічного

Основні сегменти туристичного ринку України

Пізнавальний туризм

Історико-культурні маршрути, відвідування музеїв національного значення, об'єкти ЮНЕСКО (Києво-Печерська лавра, Софійський собор, дерев'яні церкви Карпат)

Рекреаційний туризм

Гірськолижні курорти Карпат (Буковель, Драгобрат), чорноморські курорти, санаторно-курортне лікування, СПА-комплекси та оздоровчі центри

Діловий туризм

Міжнародні конференції, виставки, бізнес-форуми та семінари у великих містах (Київ, Львів, Дніпро), конгрес-центри та бізнес-готелі

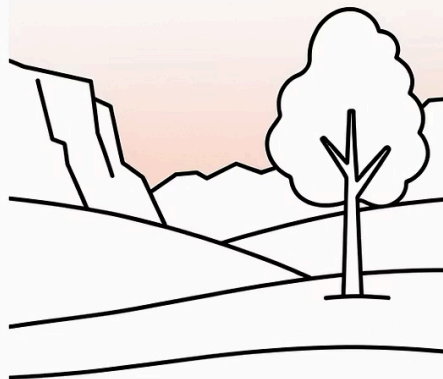
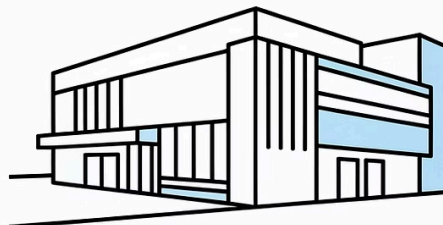
Релігійний туризм

Паломництва до православних святинь, відвідування монастирів та храмів, маршрути духовного значення (Почаївська лавра, Унів, Зарваниця)

Екологічний туризм

Національні природні парки (Карпатський, Синевир, Шацькі озера), біосферні заповідники, зелений туризм у сільській місцевості, екостежки

Візуальна панорама туристичних сегментів

5

Основних сегментів

Різноманітність туристичних напрямків в Україні

100+

Визначних місць

Об'єктів культурної та природної спадщини

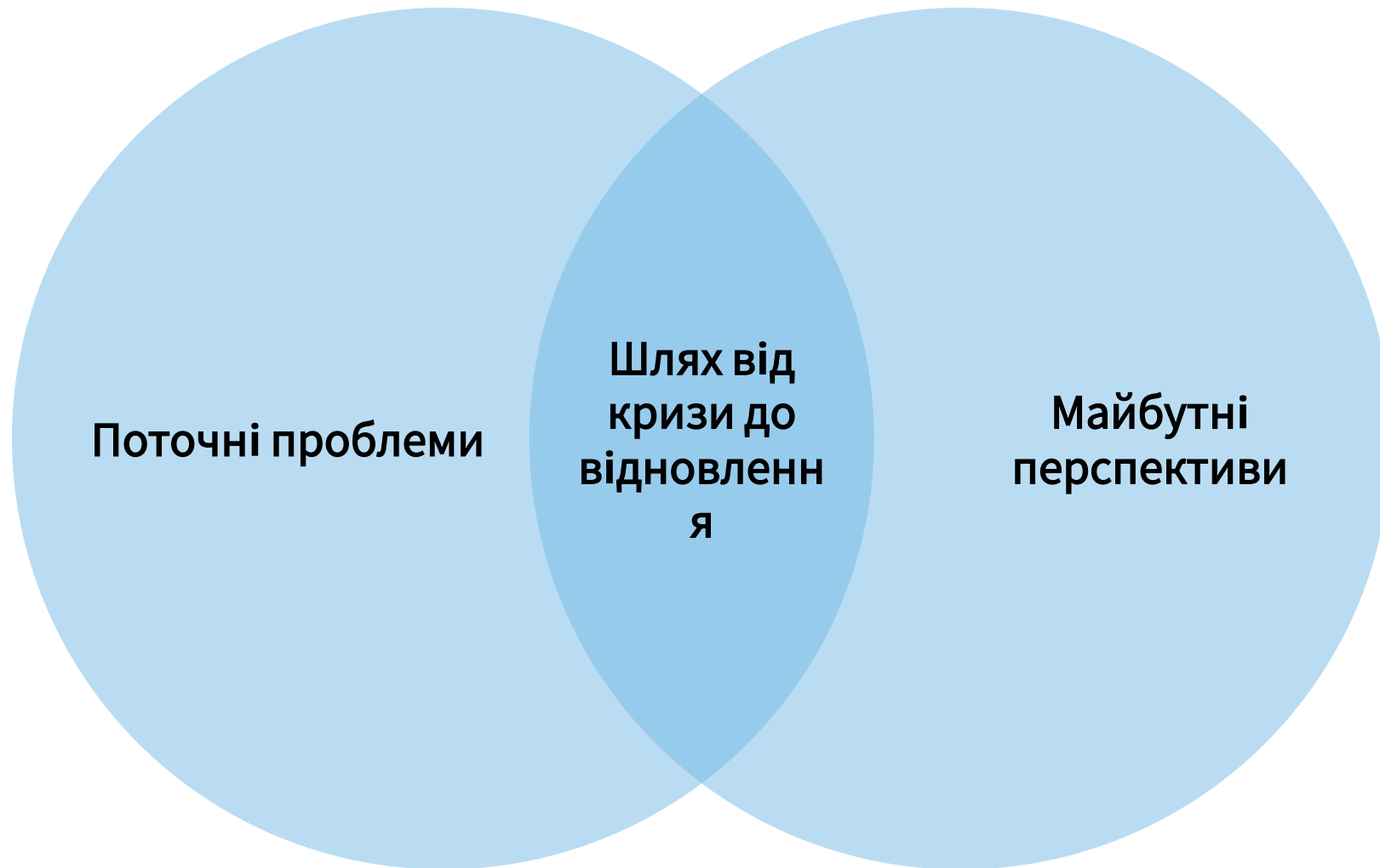
25

Регіонів

Областей з розвинутою туристичною інфраструктурою

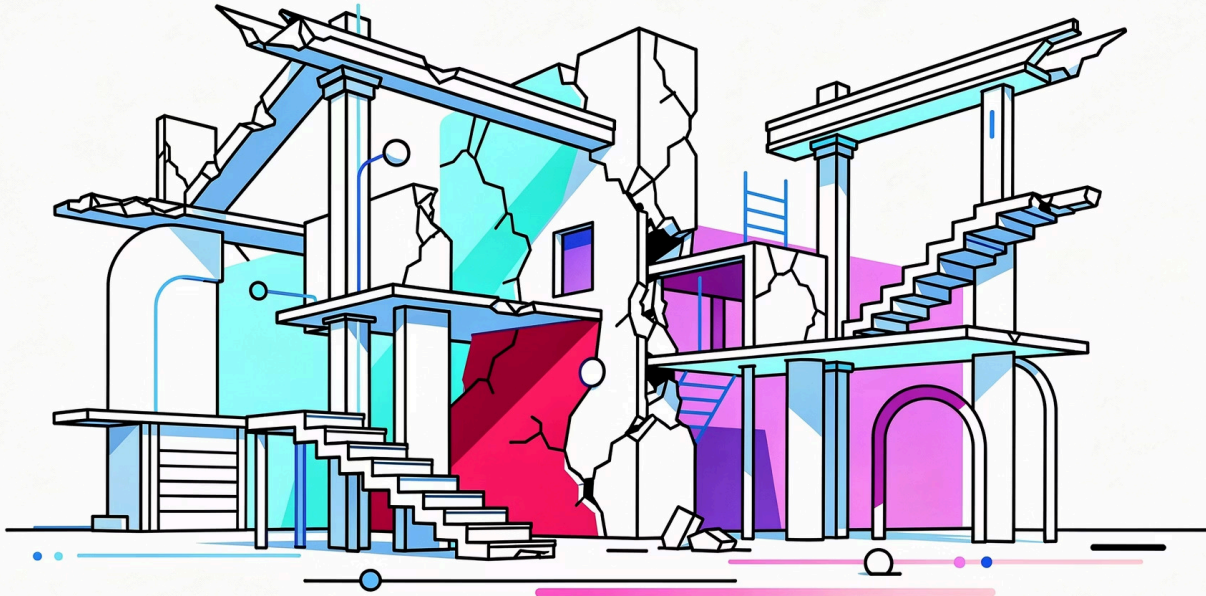
Частина 6: Проблеми і перспективи міжнародного туризму в Україні

Аналіз поточних викликів та стратегічних можливостей розвитку туристичної галузі

Шлях від кризи до відновлення потребує системного підходу та стратегічного планування

Основні проблеми

Військові дії та геополітична нестабільність

Повномасштабна війна створює критичні ризики для безпеки туристів та унеможлиблює розвиток галузі в багатьох регіонах

Руйнування туристичної інфраструктури

Пошкодження готелів, транспортних вузлів, історичних пам'яток та об'єктів культурної спадщини

Зниження іноземних туристів

Різде падіння в'їзного туризму призвело до втрати валютних надходжень та скорочення зайнятості в галузі

Недостатня цифровізація

Обмежені можливості онлайн-промоції України як туристичної дестинації на міжнародних платформах

Перспективи розвитку

Відновлення безпеки

Забезпечення стабільної безпекової ситуації та відбудова пошкодженої інфраструктури як базова передумова

Нові туристичні продукти

Розвиток інноваційних напрямків: воєнний туризм (музеї стійкості), інклюзивний туризм, зелений туризм, агротуризм

Європейська інтеграція

Активна співпраця з європейськими партнерами, участь у міжнародних програмах, залучення інвестицій та грантів

Цифрова трансформація

Впровадження сучасних технологій, онлайн-платформ бронювання, віртуальних турів та інноваційних маркетингових стратегій

Економічне відновлення

Туризм як ключовий драйвер післявоєнної відбудови економіки та формування позитивного міжнародного іміджу України

 Стратегічний розвиток туризму може стати каталізатором економічного зростання та інтеграції України до європейського туристичного простору